

Η ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ;

ΣΥΝΕΔΡΙΟ • Βόλος, 2-4 Οκτωβρίου 2026

Το 1949, όταν τελείωνε ο ελληνικός εμφύλιος πόλεμος, η Ελλάδα βρισκόταν, ίσως, στην πιο δεινή θέση της σύγχρονης ιστορίας της. Είχε προηγηθεί μια δεκαετία κατά την οποία η ελληνική κοινωνία είχε δοκιμαστεί σκληρά από τον πόλεμο, την κατοχή από τις δυνάμεις του Άξονα, τα αιματηρά αντίποινα των κατακτητών, και στη συνέχεια, τον εμφύλιο πόλεμο. Οι ανθρώπινες απώλειες, οι εκτεταμένες καταστροφές, η βαθιά πολιτική πόλωση δεν άφηναν πολλά περιθώρια αισιοδοξίας για το μέλλον. Κι όμως μεταπολεμικά, μέσα σε λίγες δεκαετίες η Ελλάδα άλλαξε ριζικά και καθολικά. Με πολύ γρήγορους ρυθμούς οι αγροτικός πληθυσμός εγκατέλειψε την ύπαιθρο και εγκαταστάθηκε στις πόλεις, η βιομηχανία αναπτύχθηκε, η ανώτατη εκπαίδευση έπαψε να αποτελεί προνόμιο των λίγων, οι δημόσιες υποδομές επεκτάθηκαν, η οικοδομή απέκτησε πρωτεύοντα ρόλο και η πολυκατοικία έγινε το έμβλημα των σύγχρονων ελληνικών πόλεων, ο αριθμός των ξένων τουριστών και τουριστριών στην Ελλάδα πολλαπλασιάστηκε, νέες καταναλωτικές συνήθειες υιοθετήθηκαν.

Η μεταπολεμική ανασυγκρότηση της Ελλάδας συχνά παρουσιάζεται στη δημόσια συζήτηση ως μια «ιστορία επιτυχίας». Είναι, όμως, έτσι;

Το συνέδριο που συνδιοργανώνουν το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (ΙΑΚΑ) και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (ΤΑΜ) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας μαζί με το Δίκτυο για τη Μελέτη των Εμφυλίων Πολέμων, σε συνεργασία με τον Σύλλογο για την Ιστορία και τη Μνήμη της Εθνικής Αντίστασης (ΣΙΜΕΑ) και την Περιφέρεια Θεσσαλίας (Π.Ε. Μαγνησίας & Σποράδων) φιλοδοξεί να συζητήσει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της μεταπολεμικής ανασυγκρότησης και να την συνδέσει με τις ευρύτερες κοινωνικές, πολιτικές, θεσμικές, πολιτισμικές, χωρικές και περιβαλλοντικές αλλαγές που συνέβησαν στις δεκαετίες του 1950 και 1960.

Το συνέδριο προσκαλεί ερευνητές και ερευνήτριες σε έναν διεπιστημονικό διάλογο, με στόχο την ανάδειξη των πολλαπλών ιστοριών της μεταπολεμικής ανασυγκρότησης στην Ελλάδα σε συνάρτηση με εκείνες της υπόλοιπης Ευρώπης, όπως αυτές διαμορφώθηκαν από τις γεωπολιτικές δυναμικές του Ψυχρού Πολέμου.

Ενδεικτικοί θεματικοί άξονες του συνεδρίου είναι:

- Λόγοι και αναπαραστάσεις της ανοικοδόμησης πριν και μετά τον εμφύλιο πόλεμο
- Ο ρόλος της αμερικανική βοήθειας: το Σχέδιο Μάρσαλ και μετά
- Οι πολλαπλοί δρώντες της ανασυγκρότησης: φορείς, δίκτυα και ειδικοί
- Η ανασυγκρότηση του κράτους και των θεσμών του
- Η ανασυγκρότηση του δημόσιου χώρου και τα έργα υποδομών
- Προνοιακές πολιτικές και θεσμοί στη μεταπολεμική Ελλάδα
- Κρατική πολιτική για την κατοικία, την αυθαίρετη δόμηση και την αντιπαροχή
- Οι δυναμικές εσωτερικής και εξωτερικής μετανάστευσης
- Η άνιση σχέση μεταξύ αστικού και αγροτικού χώρου
- Το όραμα του «εξευρωπαϊσμού» της ελληνικής κοινωνίας
- Ο ρόλος του κράτους και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στην οικονομική ανάπτυξη
- Η διεθνής εμπειρία της ανασυγκρότησης: συγκλίσεις και αποκλίσεις
- Πολιτικές ασφάλειας και θεσμοί ελέγχου: ο «εσωτερικός εχθρός»
- Πολιτισμικοί προσανατολισμοί στην Ελλάδα του Ψυχρού Πολέμου

Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί 2-4 Οκτωβρίου 2026 στον Βόλο. Όσοι-όσες ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν μπορούν να στείλουν σύντομο βιογραφικό (έως 200 λέξεις) και περίληψη της ανακοίνωσης (έως 300 λέξεις). Επίσης, μπορούν να υποβληθούν προτάσεις για συνεδρίες (μέχρι 4 άτομα) με τίτλο και σύντομη περιγραφή της θεματικής τους (έως 500 λέξεις) και σύντομη αναφορά στις εισηγήσεις και τα ονόματα των ομιλητών-ομιλητριών των συνεδριών. Θα καταβληθεί προσπάθεια να καλυφθούν τα έξοδα διαμονής των ομιλητών και ομιλητριών, ωστόσο στην παρούσα φάση η επιστημονική επιτροπή του συνεδρίου δεν μπορεί να δεσμευθεί.

Προθεσμία υποβολής προτάσεων μέχρι τις **30 Μαρτίου 2026** στην ηλεκτρονική διεύθυνση greek.reconstruction@gmail.com

Επιστημονική επιτροπή του συνεδρίου

Νόπη Βέργου, Αθηνά Βιτοπούλου, Πολυμέρης Βόγλης, Στράτος Δορδανάς, Δανάη Καρυδάκη, Γιάννης Παπακονδύλης, Δημήτρης Σκαλτσής, Χρήστος Τσάκας, Πέτρος Φωκαΐδης

Διοργάνωση: **Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (ΙΑΚΑ) & Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (ΤΑΜ), Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας** με το **Δίκτυο για τη Μελέτη των Εμφυλίων Πολέμων** σε συνεργασία με τον **Σύλλογο για την Ιστορία και τη Μνήμη της Εθνικής Αντίστασης (ΣΙΜΕΑ)** και την **Περιφέρεια Θεσσαλίας (Π.Ε. Μαγνησίας & Σποράδων)**